

Az iskola mint nevelési tér

A frankfurti *Nemzetközi Pedagógiai Kutatóintézet (Deutscher Institut für Internationale Pädagogische Forschung)* nagyszabású nemzetközi összehasonlító vizsgálatot végez, amelynek tárgya az iskola mint nevelési tér. Ebben a nevezett intézet munkatársai mellett bel- és külföldi szakemberek is résztvesznek. Az intézet igazgatója: *Wolfgang Mitter* kezdeményezte, hogy a már korábban csatlakozó országok (*Dánia, Franciaország, Görögország, Japán, Lengyelország, NDK, NSZK, Olaszország, Spanyolország és a Szovjetunió*) mellett *Magyarország* is bekapcsolódjék a munkákba.

Ennek a felkérésnek értelmében az *OKI Iskolafejlesztési Központja* – mivel az adott téma több szempontból is kapcsolódik tevékenységéhez – úgy döntött, hogy részt vesz a jelzett kutatásban.

A projekt azt kívánja feltárni, hogy a jelenlegi világméretű szociokulturális fordulat miként befolyásolja az iskolai nevelés pozícióit. Hangsúlyosan foglalkozik a hagyományok és a modernizációs törekvések közoktatásban történő lecsapódásával és az iskolai autonómia kérdéskörével. A több évre tervezett munkálatok első szakaszában a résztvevők az idő és az iskola kérdéskörét járják körül, evvel kapcsolatban készülnek el az egyes országok műhelytanulmányai. (A projekt irányítói a téma-megjelölést avval indokolják, hogy az időre vonatkozó kérdések segítségével mód nyílhat az iskolák valóságos életébe történő betekintésre.) A vizsgálat második szakaszában a curriculumok központi és helyi fejlesztésének témakörével foglalkoznak a kutatók, a harmadikban pedig a vizsgarendszer problematikájával.

Az egyes témakörökben 1991. és 1992-ben elkészülnek a hazai műhelytanulmányok. Ezek szolgálnak alapot nemzetközi összehasonlító vizsgálat elvégzéséhez.

A pedagógiai konfliktusok

Annak ellenére, hogy ma már senki sem tagadja, hogy a konfliktusok mindennapjaink szerves részei, a pedagógusok körében még mindig nem vált szokássá, hogy a gyakorlatuk során felmerülő problémáikról, gondolataikról, nehézségeikről nyíltan beszéljenek, és ezen élményeiket, a kapcsolódó tanulságokat közkinccsé tegyék. A konfliktusok égető problémája ritkán tárgya a nevelőtestületi értekezleteknek, s bár a különböző egyre népszerűbbé váló tréningek (*Rogers, Gordon* stb.), valamint a – sajnos nem elég gyorsan és széles körben terjedő – drámapedagógia intenzíven foglalkozik e témakörrel, ez pillanatnyilag még nem szerves része a pedagógusképzésnek. Ezért a különböző formákban elsajátított konfliktuskezelő technikák nem épülnek, nem is épülhetnek be a teljes iskolai pedagógiai folyamatba.

Ezek a megfontolások készítettek arra, hogy mélyebben foglalkozzam a pedagógiai konfliktusok elméleti és metodikai kérdéseivel. E munkálatok keretében alakítottam ki az elmúlt tanévben egy olyan tanfolyamtípust, amelynek célja az ott résztvevő pedagógusok konfliktuskezelő képességeinek fejlesztése volt. A foglalkozáso-